

Svevia tryggar vattenförsörjningen

För att säkra upp och öka hanteringen av dricksvatten och spillvatten för de östra delarna av Härryda byggs vatten-nätet ut. Entreprenaden utförs av Svevia i samverkan med Härryda kommun. Det är en stor utmaning för Svevia som ska se till att det görs inom tidsplanen och med så lite störningar som möjligt för invånarna.

Av Bo Norvinge (text och foto)

Härryda kommun växer stadigt och med detta också ett behov av att bygga ut och modernisera Va-nätet. Fler invånare och näringsverksamheter behöver ges möjlighet att kunna ansluta sig till kommunalt vatten anser kommunen.

Det var Svevia som fick i uppdrag av Härryda Kommun att se till att detta blir gjort, allt i enlighet med kommunens vatten- och avloppsförsörjningsplan, vilket innebär ett omfattande projekt som tog sin början under hösten 2018.

I första etappen läggs 16 kilometer överförings-

ledning för dricksvatten och en lika lång sträcka för spillvatten mellan Hindås och Landvetter ner. I sträckningen ska dessutom nio pumpstationer för spillvatten och en tryckstegringsstation för färskvatten anläggas. Vid Västra Nedsjön anläggs i andra etappen en ny pumpstation på Bocköhalvön för råvatten ur Västra Nedsjön. I etapp tre ska en högvattenreservoar byggas uppe på berget och i etapp fyra ett vattenverk i Hindås.

Kommunen investerar totalt närmare 550 miljoner kronor i hela vattenförsörjningsplanen som beräknas vara klar under

senare delen av 2022, närmare bestämt 21 december.

– Det går lite trögt just nu men vi hoppas att det får fart nu efter semestrarna, säger Anders Hammar som är platschef på Svevia och optimistisk inför framtiden.

Mycket intressant

Uppe på berget och längst upp på Älmhultsvägen i Hindås byggs en högvattenreservoar.

Två borrsvagnar har borrarat och det har sprängts för att tre 315-ledningar ska kunna komma ner från reservoaren. Två för färskvatten och en för dagvatten och samtidigt nödevakuering.

Arbetsledare sedan början av juli med ansvar för arbetena kring högvattenreservoaren är Therése Lann-Svensson. Hon har erfarenhet från entreprenadbranschen genom att bland annat ha varit grävmaskinist och dumperförare hos Åle Miljö- och Vattenvård i Axxvall. Nu är det Svevia som gäller, något som hon finner mycket intressant, speciellt med ett så omfattande byggprojekt.

– Men de tvingades göra om planerna så byggstarten på högvattenreservoaren blev uppskjutet på några veckor, säger Therése Lann-Svensson. →

Anders Hammar, platschef på Svevia Anläggning Syd och i vattenledningsprojektet har bra koll på hela vattenförsörjningsplanen och alla arbeten kring denna.

Pontus Lorentsson kör en Stonepower Scorpion borrsvagn för Svevia. Berget måste bort för att ge plats för vattenrören från högvattenreservoaren.

Arbetsledare Therése Lann-Svensson körde tidigare den ovanliga band-dumpern Prinoth Panther T8 hos Åle Miljö och Vattenvård AB i Axxvall.

Två av Svevias Stonepower borrsvagnar användes vid högvattenreservoaren. Båda är Stonepower av finsk tillverkning. En 7,5 ton tung Scorpion och en 5 ton tyngre Spider.

Kristoffer Johansson kör Svevias Stonepower Spider. Nu ligger fokuset på injekteringen vid blivande råvattenintaget ute på Bocköhalvön.

En Ditch Witch hos BAB Rörtryckning AB har fullt upp att komma igenom marken utanför Landvetter. Jari Gustavsson håller i spakarna och gör sitt bästa även om underlaget är svårt.

Mårten Strömgren har Mårtens Entreprenad, Hindås och är en av entreprenörerna med en ett par år gammal Liebherr 926 Compact i skick som ny.

Sprängstenen i rörgraven ska bort. Mårten Strömgren lastar ett lass på Tommy Johanssons MAN 35.480 som han kör till Bugärdekrossen.

En inhyrd Hydrema 912FS från 2018 är perfekt lämpad för bergkörningen vid högvattenreservoren. Peter Johansson från Svevia ser till att den har förare.

→ Behjälplig i det jobbet är en lokal entreprenör med en Liebherr 926 Compact. Ägare är Mårtens Entreprenad, Hindås och grävmaskinen körs av ägaren själv, Mårten Strömgren. På plats har han även sin CASE CS120 traktor med tippkärra för att enkelt kunna flytta sprängsten, schaktmassor och andra prylar. Men när det blir för mycket att flytta som då all sprängsten ska upp ur

rörgraven rekvireras istället en anläggningsbil från Fraktkedjan Väst som kör berget till Bugärdekrossen. Dessutom hyrs en Hydrema 912FS från 2018 in och med den kör Peter Johansson från Svevia bergmassor till en närbelägen tomt.

Horisontell rörtryckning

I andra ändan av projektet, närmare bestämt utanför Landvetter

pågår helt andra arbeten. Där utförs horisontell rörtryckning och borrhning, vilket kommer att ske även på andra delar av sträckningen. Vid riksväg 40 arbetar ett gäng med en del av den 16 kilometer långa sträckan. För tryckningarna där står en amerikansk Ditch Witch (Dikeshäxa) JT100 som sköts av Jari Gustavsson som började trycka i området redan i februari 2018. Maskinen tillhör

BAB Rörtryckning AB, en bland de större på marknaden som sysslar med horisontell markborrning eller bananborrning som metoden också kallas.

Styr riktningen

På maskinen sitter två kassetter med vardera 12 borrstänger på 4,5 meter vilket innebär möjlighet att borra totalt 108 meter. Längst fram på borrhuvudet sitter något som

kan liknas ett slags roder som styr riktningen på rörtryckningen. I borrhuvudet sitter också en radiosändare som skickar upp information om djup och lutning. Medhjälparen skannar hela tiden av var borren befinner sig och meddelar via radion maskinisten via radion som styr riktning och djup.

Men arbetet går inte helt enligt planerna. JT-borrhningen →

Vid Riksväg 40 får Peter Eliasson gräva både startgrop och mottagargrop inför borrhningen under vägen. Han är anställd hos Olofstorps Grävtjänst AB och kör Volvo EC250EL med Engcon tiltrotator.

→ fungerar bäst i snällt underlag som sand, jord och lera, men under tryckningarna visade det sig vara betydligt svårare botten än befarat med bland annat gömda betongblock. En hammarborrmaskin får kallas till platsen och Jaris maskin istället förflyttas en bit västerut till marker med bättre förutsättningar.

En så kallad startgrop

Inte långt från rörtryckarna står Peter Eliasson på Olofstorps Grävtjänst AB med en Volvo EC250EL. Maskinen är två år och har gått 3.000 timmar men i skick som ny, så att Peter håller efter grejerna råder inga tvivel om. Han jobbar mest tillsammans med BAB Rörtryckning. Nyligen schaktade han bort matjorden inför schaktningarna kring riksväg 40 och gräver en grop där rören ska utgå ifrån, en så kallad startgrop och på andra sidan motorvägen en mottagargrop. Men under motorvägen blir det hammarborrning då underlaget innebär berg och stenblock. I övrigt hoppas man på att ledningsarbetena tillbaka mot Hindås kommer att gå lättvindigt med huvudsakligen schaktningar. Men det är ändå i Hindås som de större delpro-

jekten är. Ett reningsverk ska byggas invid miljöbränsletillverkaren Lantmännen Aspen, men där har i skrivande stund inget påbörjats.

Jobbas för fullt

Däremot jobbas det för fullt med det nya råvattenintaget längst ute på Bocköhalvön vid villaidyllen. Ett område har täckts av och Kristoffer Johansson som nyligen borrad vid högvattenreservoaren har flyttat hit sin Stonepower Spider och borrar för injekteringen. Detta är nödvändigt för att hålla tätt då man ska ner två meter under vattennivån och placera tankar. Dessutom behöver det spantas upp för en skyddsvall i vattenbrynet.

Kristoffer borrar 13 meter djupa hål med en meters mellanrum. I hålen sätts sedan ventillförsedda rör med tätningmanschetter i vilka sedan injekteringsbruket med 11 bars trycks i.

Slutligen ska ledningen till reningsverket kopplas, allt fyllas upp med matjord och ett diskret pumphus som smälter in i miljön byggas. Det är inte heller gjort i en handvändning.

Att hela projektet ska vara klart och vattnet påkopplat känns avlägset, men tiden går ju som bekant fortare än vad man tror. □

Vid etableringen utanför Landvetter finns Martin "M6" Johansson med NA Schakts Hitachi 170W-3 hjulare. Han rensar bort asfaltkakor inför en omledningsväg och lägger på Sevis lastbil.

Stenkullen Entreprenad har en minigrävare på plats på Bocköhalvön. Deras Hitachi 52U är inlånad och Ola Rosenkvist på Svevia Bergtäckning täcker av i samband med borrhningarna.